

WIADOMOŚCI KRAJOZNAWCZE I TURYSTYCZNE

BIULETYN

INFORMACYJNY

POLSKIEGO TOW. KRAJOZNAWCZEGO

TOURING-KLUBU (P. T. K.).

Członkowie P. T. K. otrzymują biuletyn bezpłatnie, korzystają ze zniżek na kolejach i w schroniskach!

Rok II.

Warszawa, listopad 1931 r.

№ 10(12).

Z CZYNNOŚCI I POSIEDZEŃ RADY GŁÓWNEJ.

Rada Główna P. T. K. odbyła posiedzenie w dn. 23. X. b. r. Obecnych było 17 członków i zastępców. Przewodniczył prezes p. Wł. Raczkiewicz. Przyjęto do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie z posiedzeń Komitetu Wykonawczego w dn. 29. V., 3. VII i 27. VIII. Sprawozdanie z czynności Redakcji *Słownika Geograf. Państwa Polskiego* zdawał p. dr. S. Arnold. Sporządzona została kartoteka nazw miejscowych ze spisów miejscowości Gł. Urz. Stat. Obecnie przenosi się do kartoteki materiał toponomastyczny map szczegółowych. Bezpośrednio dokonana została przez redakcję rewizja tego materiału na terenie powiatu suwalskiego. Wykazała ona poważne luki zarówno w zakresie publikowanych spisów jak i map. Władze rządowe wydatnie pracę Redakcji popierają. Wydane zostały okólniki przez Ministerstwo W. R. i O. P. i Spraw Wewn. Na terenie całego Państwa zorganizowane zostały Redakcyjne Komisje Regionalne. Żywotność Komisji z wyjątkiem Wileńskiej (przewodn. p. dr. C. Ehrenkreuzowa) jest mała. Sieć organizacyjna P. T. K. w nikły sposób współdziałała z Redakcją *Słownika*. Na terenie uderza brak znajomości działalności P. T. K. Fundusze na prace są zapewnione na okres trzyletni. Zawodzą nieco dotacje specjalne samorządów. W grudniu zbierze się Komitet Redakcyjny, w styczniu zaś Rada Redakcyjna. Redakcyjne Komisje Regionalne otrzymały wskazówki szczegółowe co do planu pracy na terenie. Postanowiono: 1. Komisja Rady Gł. P. T. K. do spraw *Sł. Geogr. P. Polsk.* będzie stałym łącznikiem między Radą a Redakcją; 2. Komisja bliżej wnikać będzie w zakres spraw administracyjno-organizacyjnych i finansowych *Słownika*; 3. Komisja ułoży plan akcji żywego zainteresowania pracą nad *Słownikiem* wśród członków P. T. K. i krajoznawców; 4. *Ziemia* zamieszczać będzie artykuły, dotyczące zagadnień specjalnych w zakresie prac nad *Słownikiem*, biuletyn zaś stale miesięczne komunikaty o czynnościach Redakcji; 5. Wykonanie postanowień Komisji, zatwierdzonych przez Wydział Wykonawczy należy do delegatów Rady do Komitetu Redakcyjnego.

Sprawy P. T. K. i Polsk. Touring Klubu w związku z paromiesięcznymi pertraktacjami połączeniowymi zostały wszechstronnie oświetlone. Wszyscy członkowie wypowiedzieli się za sfinalizowaniem

postanowień Zjazdu Delegatów z r. 1929 co do połączenia Towarzystw. Rada Główna udzieliła dyrektorowi Prezydium co do całokształtu zagadnień połączeniowych.

Jubileusz 25-lecia P. T. K. postanowiono przenieść na wiosnę roku 1932. Bliższy termin ustali styczniowe posiedzenie Rady. Szczegóły przygotowuje Komisja Jubileuszowa z uwzględnieniem bezwarunkowego udziału młodzieży w obchodzie i wydania *Rocznika Jubileuszowego (1906 — 1931) P. T. K.*

Dochody Rady Główniej wraz z *Ziemią* za czas od 1 I-1. X. 31: zł. 31.659. gr. 96, wydatki Zł. 28.016. Długi bieżące Rady wynoszą około Zł. 8.000.

Rada uchwaliła złożyć podziękowanie za pracę i inicjatywę dotychczasowemu redaktorowi *Ziemi* p. d-rowsi K. Górskiemu i jednocześnie powierzyła redakcję p. J. Remerowi. Omówiony przez Komisję Wydawniczą program redakcyjny przekazano do zatwierdzenia Komitetowi Wykonawczemu. Postanowiono poprzeć inicjatywę Dyrektora Biura P. T. K. w sprawie wydania *kalendacza książkowego P. T. K.* bez zobowiązań finansowych.

Zalegalizowano powstanie powego Oddziału P. T. K. w Kazimierzu n. Wisłą. Przekazano Komisjom: Wydawniczej i Muzealnej wniosek Oddziału Kujawskiego w sprawie tablic objaśniających naabytkach przeszłości. Postanowiono wzmocnić Oddział P. T. K. w Gdyni i zreorganizować przy współudziale Gdynińskiego Związku Propag. Turyst. W sprawie budowy schroniska w Gdyni prezydium P. T. K. porozumie się z prezydium Ligi Morskiej i Kolonjalnej. W sprawie opieki nad schroniskiem w Pucku postanowiono zwrócić się do Starostwa Morskiego w Wejherowie. Upoważniono Komisję Organizacyjną w porozumieniu z Zarządem Oddziału Warszawsk. i Komitetem Wykonawczym co do przeprowadzenia reorganizacji biura P. T. K. łącznie z Polsk. Touring Klubem lub niezależnie w czasie najkrótszym i zgodnie z przygotowanym projektem Komisji Organizacyjnej.

Postanowiono przyznać Komisji Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkoln. nagrody w postaci książek i fotografii. P. Wł. Raczkiewicz zadeklarował ze swej strony nagrodę Prezesa P. T. K. dla Kół Krajozn. Młodz. Szkolnej.

Z ŻYCIA OKRĘGÓW I ODDZIAŁÓW P. T. K.

Bydgoszcz. Oddział urządził dwa odczyty inż. Perkitnego z podróży po Ameryce. Zajęto się sprawą zbierania nazw miejscowych dla *Słownika Geogr.* wydrukowano w tym celu parę tysięcy kwestionariuszy.

Ostrowiec. W dn. 12 i 13.IX. Oddział zorganizował Wystawę Ceramiki Ludowej. Ekspонатów dostarczyli garncarze z miejscowości, znanych już w wiekach średnich ze swych wyrobów garncarskich t. j. z Iłży i Denkowa. Wystawa cieszyła się dużym powodzeniem. W zjeździe regionalnym w dn. 27.IX. uczestniczyło 130 osób.

Włocławek. Zarząd Oddziału przesłał Radzie

wniosek swego sekretarza, P. J. Kłodawskiego: „celem jak najszerzego rozpowszechnienia znajomości kraju ojczystego wielce wskazaną jest rzeczą, ażeby zabytki, pomniki, miejsca historyczne, ulice o historycznych nazwach, zabytki przyrody i t. p. posiadały tablice, zawierające krótki opis danego obiektu. Tablice te winny być estetycznie w formie, szarmozowane z otoczeniem, napisy zaś, umieszczone na nich, powinny zawierać treść, odpowiadającą rzeczywistości i być ujęte w odpowiedniej formie językowej. Akcja w tym kierunku winna być prowadzona przez P. T. K. w porozumieniu i poparciu władz państwowych i samorządowych, względnie przez samorządy w porozumieniu z P. T. K.”

Z ŻYCIA OKRĘGÓW I ODDZIAŁÓW KÓŁ KRAJ. MŁODZ. SZKOLNEJ P. T. K.

Kraków. Komisja Kół Krajoznawczych organizuje w dniu 22.XI. b. r. obchód jubileuszowy 25-lecia P. T. K. Program obejmuje: o g. 10-iej uroczyste posiedzenie Oddziału Krakowskiego P. T. K. i Ko-

misji Kół kraj. o godz. 11-iej otwarcie wystawy prac młodzieży, o g. 18-iej wieczór Kół Młodz. W ciągu tygodnia wieczór krajoznawczy dla młodzieży i zebranie nauczycielskie.

Z ŻYCIA POLSKICH TOWARZYSTW KRAJOZNAWCZYCH I TURYSTYCZNYCH.

Wystawa morska w Katowicach. We wrześniu b. r. otwarto propagandową wystawę morską w Katowicach, zorganizowaną przez Okręg Zagłębia Węgowego Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Nowe wydawnictwo Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Ostatnio ukazały się: *program Ligi Morskiej i Kolonjalnej*. Prezes Zarządu Głównego Ligi, gen. G. Orlicz-Dreszer omawia wszystkie dziedziny jej pracy, jak żegluga śródlądowa, sprawa polskiego morza, oraz aktualne w dobie kryzysu zagadnienia kolonjalne. Nadto wydane zostały prace

St. Poraja o dziejach dawnych Pomorza, inż. Z. Dunin-Marcinkiewicza *Zagadnienia morskiej polityki Polski*, red. Tetzlaffa o polityce morskiej Rzplitej, mgr. Krzywca o obronie okrzęnej Pomorza. Zagadnieniom emigracyjno-kolonjalnym zostały poświęcone prace kpt. T. Fularskiego, d-ra W. Rosińskiego i Fr. Łypy. Cykl tych wydawnictw zamyka gen. St. Kwaśniewski pracą o *żegludze śródlądowej w Polsce*. Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonjalnej mieści się w Warszawie, Nowy Świat 35. Tel. 315-88 i 533-40.

KALENDARZYK KRAJOZNAWCZY.

WYCIECZKI.

Oddział P. T. K. w Warszawie.

- 1.XI. Do Ossowa, Kobyłki i Radzymina — prowadzi p. St. Gabryszewski.
- 8.XI. Do Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych — prowadzi p. H. Marcoin.
- 15.XI. Do „Studjów i Amplifikatorni Polskiego Radja — prowadzi p. St. Gabryszewski.
- 22.XI. Do Cukrowni „Józefów” — prowadzi p. Bol. Polkowski.
- 22.XI. Do Archiwum Państwowego — prowadzi p. M. Gruzanka.
- 29.XI. Do Stacji Filtrów — prowadzi p. G. Zborowska.
- 29.XI. Szlakiem Podchorążych z 1830/31 r. — prowadzi p. K. Frydrychewicz.
- 6.XII. Do Gabinetu Rycin — prowadzi p. H. Marcoin.
- 8.XII. Do Gazowni na Woli — prowadzi p. St. Gabryszewski.

Wobec niedochodzenia wycieczek do skutku z powodu braku zapisów i powstających na tem tle nioporozumień, Komisja Turystyczna Oddziału Warszawskiego P. T. K. postanowiła, iż przewodnicy nie będą zupełnie przyjmowali zgłoszeń tych krajo-

znawców, którzy będą się zgłaszali na wycieczki dopiero na miejscu zbiórki.

W okresie świąt Bożego Narodzenia Oddział projektuje dwie wycieczki zbiorowe do Zakopanego. By ceny były jaknajniższe Oddział wystąpił do Ministerstwa Komunikacji o przyznanie uczestnikom wycieczki 50% zniżki kolejowej. Obecnie obowiązuje zniżka tylko 25%.

Zapisy na wycieczki tylko w biurze P. T. K. Karowa 31.

ODCZYTY.

- 4.XI. Kamienie mówią... Odczyt ilustr. przezroczami o grobach królewskich w Bazylice wileńskiej, wygł. p. Jerzy Remer, generalny konserwator.
- 11.XI. Wieczór Śląski. W związku z obchodem rocznicy powstania śląskiego.
- 18.XI. Zagadnienie kempingu w Polsce na tle tegorocznego sezonu, wygł. p. M. Węgrzecki.
- 25.XI. Na kajaku i pod namiotem. Odczyt demonstrowany rozbieraniem składaka, wygł. p. A. Wisłocki.

CENA OGŁOSZEŃ: cała strona 250 zł., 1/2 str. 130 zł., 1/4 str. 70 zł., 1/8 str. 40 zł., w tekście o 50% drożej

Redakcja i Administracja w Warszawie, ul. Karowa 31, tel. 642-50.

Redaktor odpow.: **Aleksander Patkowski.**

Wydawca: **Polskie Tow. Krajoznawcze.**

Druk. Jan Świętoński i S-ka, Warszawa, Kopernika 34. Telefon 407-50.